

RENAȘTEREA

ORGANUL OFICIAL AL EPARHIEI ORTODOXE ROMÂNE
A VADULUI, FELEACULUI, GEOAGIULUI ȘI CLUJULUI

Redacția și Administrația:
CLUJ.
Strada Iuliu Maniu Nr. 36

APARE ODATĂ PE SĂPTĂMÂNĂ
Abonament: 150 Lei la an.

Redactor responsabil:
Dr. SEBASTIAN STANCA
Telefon 13-74

Nr. 1743/926 Pres.

NICOLAE

DIN MILA LUI DUMNEZEU DREPTCREDINCIOSUL EPISCOP
AL EPARHIEI VADULUI, FELEACULUI ȘI CLUJULUI.

Preacucernicilor Protopopi, Cucernicilor Preoți și tuturor dreptcredincioșilor creștini din reînviata Episcopie a Vadului, Feleacului și Clujului: har și pace dela Dumnezeu, Părintele ceresc, iar dela Noi salutare și binecuvântarea Noastră archiepiscopalească.*)

BCU Cluj / Central University
„Iar seara târziu într'una a Sâmbetelor venit-a Maria Magdalena și cealaltă Marie să vadă mormântul Domnului. Atunci îngerul, a zis femeilor: „Nu vă temeți, nu este aici, s'a sculat cum a zis“.

Mateiu c. 28, v. 1-5-6.

IUBIȚILOR FII SUFLETEȘTI!

Cu glas de arhanghel, îngerul Domnului a strigat femeilor, cari au venit să vadă mormântul, „Nu vă temeți“, întocmai cum a vestit altădată păstorilor simpli și nevinovați. bucuria neamurilor.

Nu vă temeți, căci azi vi se vestește vouă o taină plină de mângâiere, ca să binecuvântăm și preamărim pe Dumnezeu, pentru acest nou dar, de care ne-a învrednicit și făcut părtași, darul învierii Celui-ce s'a jertfit pe Sine pentru noi și pentru mântuirea noastră.

Deși femeile cucernice știau din învățătura lui Isus, că are să învie a treia zi din morți. când au auzit glasul îngerului „S'a sculat. veniți și vedeți locul unde a zăcut Domnul“, s'au cutremurat și deodată le-a cuprins pre ele frică și bucurie mare.

Când vă vestesc deci, iubiților, în ziua sfintelor Paști învierea Domnului, învierea Mântuitorului smerit și blând, care atât de mult a osândit deșertăciunile lumii păgâne. nu pot să nu vă aduc aminte de cuvintele Psalmistului: „Să slujiți Domnului cu frică și să vă bucurați lui cu cutremur“ Ps. 2, st. 9.

Mult grăitoare sunt aceste cuvinte, pentru că prin ele ni-se arată calea care duce la fericire, la mulțumire, la viață, deoarece toți cei ce stau în slujba Domnului cu frică, stau și cu cinste, și cei ce se bucură cu cutremur nu pot fi nici prea îndrăzneți, nici prea încrezuți în puterile lor, nu pot fi nici asupritori, nici invidioși, nici îngâmfați și nici semeți. ci alegând calea ce a pregătit Domnul aleșilor săi, vor urma cu sfințenie învățăturile Mântuitorului, cuprinse în Evanghelia și în

*) Onorata preoțime este îndatorată să citească această pastorală în biserică într'una din zilele pranicului Învierii

scrierile sfinților Apostoli, ca tot atâtea isvoare de apă vie și răcoritoare pentru sufletul creștinului iubitor de Dumnezeu și temător de păcat.

Frica împreună cu bucurie sunt comori sufletești. Una nu ne lasă să ne sumețim, cealaltă ne îndeamnă să facem binele, să păzim legile și poruncile, ca să avem totdeauna conștiința liniștită și împăcată. Omul împăcat cu Dumnezeu și cu deaproapele său, înoată în fericire, trăiește în liniște și pace, acest dar dumnezeesc îi alină orice suferință ce ar veni asupra lui și a celor mai deaproape ai săi. A fost voia Tatălui ceresc, ca viața, moartea și mai ales învierea lui Christos să ne osândească și să ne înalte.

Să ne osândească pentru păcatele noastre, și să ne scoale din morți și să dea viață adevărată acelor cari au murit păcatului și s'au îndreptat spre viața cea adevărată, sau după evanghelistul Luca c. 2. v. 34; „*Spre căderea unora și pe sculara multora*”.

Bucurați-vă deci toți cei ce ați trăit creștinește, toți câți v'ați mărturisit, câți v'ați împărtășit cu trupul și sângele Mântuitorului, câți duceți viață creștinească, „*și aceasta e viața cea adevărată, să Te cunoască pe Tine unul, adevăratul Dumnezeu și pre care a trimis, pe Isus Christos*” (Ioan c. 17. v. 3).

Bucurați-vă cei împodobiți cu curățenia sufletului și bogăția minții adevărate, căci numai acestea vă pot da fericire.

Bucurați-vă, văzând spor în averea și în cinstea deaproapelui vostru.

Bucurați-vă, când înțelegeți și auziți, că biserica noastră dreptmăritoare s'a înălțat la rangul de Patriarhie, când vedeți și auziți înălțându-se spre cerul senin catedrale și biserici în orașe, unde legea noastră era huiduită și ibatjocorită, unde fiii neamului nostru erau numai tolerați și supraveghiați la tot pasul.

Bucurați-vă, când vedeți că învățătații neamului nostru merg din oraș în oraș și propovăduiesc lumina, împrăștie întunerecul, care și-a făcut cuib în sufletul poporului nostru ținut în lanțurile robiei întunerecului, ca să nu vadă și să nu înțeleagă, care e chemarea lui sfântă pe acest pământ, udat de sângele strămoșilor lui și stropit cu lacrimile celor ce lucrau pământul, fără să se bucure de roadele lui.

Bucurați-vă toți cei ce ați înviat și aveți viață adevărată, ca să putem spune cu apostolul: „De aceea frații mei, câte sunt adevărate, câte sunt cinstite, câte sunt drepte, câte sunt curate, câte sunt de bună laudă, toate să le gândiți întru Isus Christos”. (Filipsoni c. 4. v. 8).

În acelaș timp, iubitorilor se cade să ne și întristăm, când vedem că întunerecul și neștiința mai stăpânește în satele noastre, să ne mâhnim când vedem bisericile goale și virturile pline de oameni neînțelegători și neștiutori. Întristativă, când vedeți că se mai găsesc creștini și credincioși, cari se lasă amăgiți de prooroci mincinoși, cari le spun că am îndreptat calendarul după papistași, câtă vreme biserica n'a făcut decât o îndreptare care trebuia să se facă, căci aceasta o cerea lumina și știința și o cerea timpul astronomic, o cerea însuși soarele, care ne dă căldură și viață.

În pastorală Sfântului Sinod, pe care v'am trimis-o încă în luna lui August 1924, — iscălită de 18 arhiepiscopii Mitropoliți și Episcopi ai bisericii ortodoxe, vă arătasem pe larg cari au fost îndemnulurile puternice, de a aduce numărul zilelor de peste an în conglăsuire cu răsăritul soarelui, — și atunci vi s'a spus, că nu s'au schimbat nici posturile, nici praznicile, nici sărbătorile, nici pascălia care stătoarește zilele Paștilor, așa cum a fost statorbită de Sinodul dela Niceea. Vă ceream să nu se clătească sufletele voastre, căci am potrivit anul calendarului cu anul cerului, ca să nu ajungem peste alte câteva sute de ani, ca să ne arate primăvara în vară, vara în toamnă, toamna în iarnă și iarna în primăvară. Și suntem veseli, că toată suflarea ne-a înțeles și ne-a aprobat, afară de un colț neînsemnat al eparhiei, care stă sub influența Rutenilor, și alt colț sub influența berbecarilor plătiți de evrei ca să facă tulburare în popor. Se poate oare ca acești berbecari să aibă mai multă dragoste către poporul nostru iubit, decât noi cei ce muncim și ostenim ziua și noaptea, din straja dimineții până în noapte, ca să îl scoatem din robia întunerecului, și din robia economică, în care a gemut sute de ani — stăruind să-l vedem domn și stăpân pe pământurile scumpei noastre patrii?

Se poate oare ca acești nelegiuți, străini de

neam, de lege și de biserică, să vă povățuiască pe calea adevărului, iar cei ce sunt stare să-și pună și viața pentru popor, să nu fie ascuțiți? Iată deci de ce vă chemăm la înviere, de ce vă strigăm: *să ne curățim, simțirile și să vedem pe Hristos strălucind.*

Intristați-vă iubiților, când vedeți frați învrăjbiți, băgați în judecăți, că se mistue averea rămasă de părinți, cu cheltueli fără de rost și folos.

Intristați-vă când vedeți cum străinii trăiesc în belșug din meseriile lor, și noi nu dăm bălețașii noștri nici la carte, nici la meserii, ca să fim tot noi cei ce dăm dare și tribut la alții.

Intristați-vă când românii noștri nu se înțeleg, și mai bucuroși dau mâna cu dușmanul de ieri și de mâine, decât să se împace frate cu frate și să punem stăpânire și pe orașele cari până ieri au fost Golgotha Românilor.

O greșală mai mare, un păcat mai neiertat, o crimă mai monstruasă nu se poate, decât desbinarea între fiii aceleiaș neam, de acelaș sânge și de aceeași limbă, ca din desbinarea lor să profite străinul și să ne încalce iar, să ne pună limba în cătuși și sufletul în obezi.

Ne-a dăruit Dumnezeu cu o țară frumoasă și bogată și liberă, și durere și azi mai auzim cuvinte de ocară, care aseamănă starea libertății de azi cu starea de ieri a robiei, la fel cum au grăit Evreii altădată în pustie murmurând împotriva lui Moise: „Mai bine am fi murit bătuiți de Dumnezeu Domnul în pământul Egiptului, când ședeam la căldările noastre cele de carne și mâncam pâine de ne săturam, decât ne-ți adus în pustia aceasta, ca să moară toată adunarea de foame” (Eșire c. 16, st. 3).

S'au certat frați și nu le mai place lor, dupăcum spune un scriitor bisericesc... împărăția îngerească, care dă lui Dumnezeu mărirea și oamenilor pace.

Orbiți de un dor nedrept, de a se înălța unii peste alții, nu se mulțumesc cu libertățile, vreau măritii, ca să se împlinescă cuvântul scripturii: „Calea păcii n'au cunoscut și păcat și nefericire în căile lor (Ps. 29 v. 5). Din pricina aceasta, a abaterii de la legile Dumnezeiești, dureri mari s'au abătut asupra poporului nostru, chiar în ajunul Crăciunului. Părți întregi din Ardealul mândru și frumos

au fost prefăcute în o mare de jale. Sloii de ghiță au dus poduri, unește, vite și pierzări în vieți de om.

Luni dearândul poporul nostru dela munte, a fost amenințat să moară de foame, nu a umblat nici poșta, nici trenul și oamenii se uitau cu mâinile încrucișate cum li se prăpădește avuții.

Prăpădul e pricinuit în mare parte și din devastările și nimicirea pădurilor. S'au tăiat arbori de sute de ani și nu s'a mai plantat nimic, întocmai ca în Palestina de azi, deșartă și pustie, care a fost cândva bogatul Canaan, dar a devenit țară săracă din pricina devastării pădurilor.

Am deschis noi colecte de ajutorare, am strâns ceva pentru alinarea suferințelor celor bătuiți, aproape 50.000 lei, dar aceste sunt și pot fi numai un picur în măsura durerilor.

Relele acestea, cari bătuiete sunt în legătură cu întunerecul, care s-a revărsat și care trebuie alungat prin reinvierea noastră după pilda Mântuitorului.

Teama se va preface în bucurie, când vom asculta învățăturile Mântuitorului, când îl vom ținea pe Isus Christos în noi și aproape de noi în toate zilele vieții noastre.

Când, vom ierta toate pentru înviere, când ne vom îmbrățișa unii pe alții, ca să se cunoască că suntem fiii luminei.

Dorind acest dar de sus tuturor fiilor mei sufletești. Acestuia slavă și acum și în ziua veacului, amin. (Ioan C 3. v. 17).

Dat în reședința noastră episcopescă din Cluj, la ziua Invierii Domnului, 1926.

de tot binele voitor

Nicolae
episcop

Isus Hristos centrul istoriei universale

d. F. Z.

Necesitatea revelației divine e un fapt care nu adunite discuții...

Cu toate că lumea veche avea o cultura materială înfloritoare, în ceea ce privește morala și religiozitatea, era pierdută. În dosul strălucirii vechi, pândea sărăcia. Nici o epocă

a istoriei universale, nu ne reprezintă o stare mai decăzută, o stare mai tristă, ca timpul împăraților romani. Totală necredință, imoralitate fără margini, prunc ucideri, iată semnele acelor timpuri. Intregul așezământ social, era zdruncinat din temelie. Viața familiară era degenerată. Sufletele nevinovate ale copiilor, erau încă de timpuriu otrăvite prin sclavii, cari erau însărcinați cu creșterea acestor ființe nevinovate. Legile nu mai aveau nici o autoritate, față de această decădere generală. Disperarea se sălășluise între cei cari mai aveau puțină pricepere. Omenirea întreagă era cuprinsă de o poftă de mântuire...

Și prin vastul imperiu roman se împrăștiă presimțirea, că mântuirea mult dorită are să vină.

Despre aceasta ne dau mărturie istoricii Tacitus și Sueton. Ultimul zice: „Intreg orientul era familiarizat cu vechea opinie păstrată prin tradiție, că bărbați din Iudeea își vor însuși domnia lumii (Vita Vespas. c. 4), iar Tacitus observă: „Mulți erau fermi convinși, că în cărțile preoțești e cuprinsă prevestirea, că în acel timp, orientul va deveni puternic, și că bărbați din Iudeea vor pune mâna pe domnia lumii“ (Histor. V. 13).

Dar nu numai mărturiile acestor doi bărbați prorociari venirea unei timpuri bune, un timp al păcii și al mângâierii. În 10 Dec. 69 d. H., în urma războiului civil dintre aderenții lui Vespasianus și Vitellius, căzu pradă flăcărilor, mărețul Capitoliu roman, cu toate podobeale sale. Opt luni mai târziu, în 10 August 70, aruncă un legionar roman torța incendiatoare în templul din Ierusalim. Astfel casa Domnului, ultimul semn vizibil al legământului celui vechiu, se prefăcu în cenușă. Astfel în interval de abia câteva luni, se nimici centrul religios al Romanilor, mărețul Capitoliu, și templul jidovesc din Ierusalim...

Plinirea vremii sosise. Dumnezeu trimise pe Fiul său, care mântui neamul omenesc.

Nașterea lui Isus Hristos, este cel mai însemnat moment al întregii istorii universale a omenirii.

Isus Hristos a fost cel mai mare stăpânitor al omenirii. El a fost acela, care a reușit să creeze o împărăție a lui Dumnezeu pe pământ, o împărție, de care nici vechii romani nu visau, că s'ar putea crea.

Cu ivirea creștinismului, a apărut ceva nou în lume, ceva supranatural, ceva divin.

Creștinismul nu a fost un produs al istoriei, ci o instituție divină, pentru mântuirea omenirii. Cine nu vrea să recunoască acest fapt, acela nu va înțelege niciodată nici ce e creștinismul, dar nici ce e istoria universală.

În creștinism, se comentează toate fazele culturale.

Este fapt dovedit, că baza și rădăcina culturii este religia. Religia este mama întregii culturi. O cultură, care se desparte de religie, se poate asemăna cu un copil care se desparte de mama sa și se dă pierzări...

Creștinismul e principiul, din care tâsuește cultura universală dela Hristos încoace.

Creștinismul nu-i o oarecare religie, ci religia prin excelență. Fiind de origine și conținut divin, dispune de adevăr neschimbabil și de valori indistructibile.

Dela nașterea lui Isus lumea s'a schimbat...

Omul antic era sclavul puterilor de cari era stăpânită natura. Și dacă căuta să se debaraseze de aceste lanțuri fie prin așază budistă, prin înțelepciunea elinului și tăria de caracter a romanului, nu se schimbă decât numai felul sclăviei.

Și în aceste zile de zdruncinare ale omenirii veni „Cel ce se născu în iesle și a murit pe cruce“. La El nu mai există nici elin, nici roman, nici barbar, nici păgân, nici jidov. Căci Isus pentru toți a murit, ca cei ce trăiesc, să nu trăiască pentru ei, ci pentru Cel ce a murit pentru ei. Cu venirea lui Isus fură zdrobite lanțurile sclăviei, se dete curs liber libertății omenesti. Intregii omeniri i-a fost deschis drumul spre progres.

Lumea creștină nu mai este ca lumea din timpul vechilor greci și romani. Cultura antică a fost una a trupului, era o serbare a senzualității. Grecii și romani credeau, că lumea aceasta pământescă este creată pentru plăceri, pentru desfătări.

Cultura creștină însă este cultura sufletului.

Și pe șoselele tăcute de romani, păsiră pionerii credinței, apostolii, îndeplinind cuvintele Domnului: „Mergând să învățați și botezați toate neamurile“...

Deci centrul istoriei universale a fost Isus Hristos!

G. Stănescu.

Contribuția preoției române în războiul din 1916—1919

În excelente condiții de tipar, pe hârtie veșnică, cu litere frumos rotunzite și îmbrăcată într-o haină plăcută și distinsă în simplitatea ei, a apărut în tipografia „Cartea Românească” din Cluj cartea părintelui asesor *Dr. Sebastian Stanca*: „Contribuția preoției române la războiul pentru întregirea neamului”. Preț 60 lei.

S'au scris multe cărți despre războiul pentru realizarea visului strămoșesc, în unele glorificându-se armata, în altele regele, dar nici una nu scoate în relief meritele și rolul preoției în istoria desrobirii noastre. În bisericuțele de lemn ale satelor noastre prin glasul preoților s'a păstrat aprinsă scânteia sfântă a credinței în realizarea idealului național. Și într'adevăr biserica și preoții au format pârghia morală, centrul sufletesc al poporului românesc. Credincioșii priveau cu mult respect la preotul lor. Îl luau de martor, îl știau de cel mai bun sfătuitor al lor în împrejurările grele. Oricum, care primește pe copil de când s'a născut și îl însoțește până la mormânt, — care binecuvintează leagănul, nunta și sicriul — e înrudit sufletesc cu toți ai săi. În toate suferințele și bucuriile vieții îl vedem alături de poporul său, care îngenunchia cu credință când se citeau cuvintele slujite prin gura „părintelui” lor. „Credința în Dumnezeu propovăduită de acest umil preot român, a fost stâncă de piatră de care s'au isbit și s'au sfărâmat toți vrășmașii neamului nostru, cari ținteau să atace însăși fibrele inimii noastre naționale”. Și cu toate acestea, cu greu vom putea găsi o piatră de mormânt pe care să se însemne numele vre-unuia din acești propovăduitori ai credinței străbune și apărători ai neamului românesc.

În „Contribuția preoției române” Părintele asesor Stanca a avut însă frumoasă și laudabilă inspirație de a da la lumină vrednicia tagmei preoțești, — astăzi ignorate — dar totdeauna la chemarea sa. Cartea aceasta prețioasă arată că preoția din Ardeal a hrănit și susținut conștiința unității românismului, devenind astfel *premergătoarea în frunte cu crucea românească a unității noastre politice și naționale*. Drumul însă pentru realizarea a-

cestui ideal a fost lung și greu, căci: „celce cuteza să dea glas credinței sale românești fără sfială, purta pecetea trădătorului de patrie și era scris cu slove de osândă în catastihlele negre ale stăpânirii”. Și toți câți au ajuns în catastihlele acestea au trebuit să umple temnițele din Cluj, Tg.-Murăș, Odorheiu, Seghedin și Vaș, unde erau tratați în modul cel mai barbar „și unde-i aștepta foamea, frigul, întunericul, murdăria, ploșnițele și păduchii”.

„Iar continuarea: bătăi, scuișări, batjocuri, torturi ca în vremea inchiiziției. Unii osândiți la moarte, alții la ani de închisoare, iar cei mai norocoși au fost expediați în exil, unde zăboviau luni de zile lungi în lipsuri și mizerii”.

Vor rămânea de pomenire barbariile și fărădelegile ungarilor deslănțuite asupra poporului român și îndeosebi asupra conducătorilor firești ai lui. De atâtea nelegiuiri săvârșite de zbirii de atunci și crucea de pe coroana s. Ștefan s'a încovoiat.

În această carte de 180 pagini se descriu toate suferințele preoților români, suferințe cari nu sunt produse ale fanteziei, ci fapte reale, trăite și întărite cu date precise. Astfel au fost: 252 preoți internați; 86 închiși în temniță; 106 duși în pribegie; 5 omorâți; 4 osândiți la moarte; 3 au murit în închisoare; 7 în pribegie; 28 în urma suferințelor.

Stilul literar într'un limbaj poetic și limpede dă acestei cărți și o valoare literară deosebită.

Cartea Părintelui Stanca trebuie să o privim ca una dintre cele mai prețioase, căci ne dă o icoană clară a suferințelor preoției române, ca dovadă că această preoție s'a purtat ca pătorul cel bun, stând alături de turmă și nu ca năimitul din evanghelie care în ceasul primejdiei și-a lăsat oile și a fugit.

De aceea să o citim fiecare și să nu lipsească din biblioteca nimănui, îndeosebi din cele parohiale.

Prof. A. Buzdug.

Lămuriri

privitoare la adunarea datelor statistice

Tabloul A) 1. La seria 5: „averea și hotarul comunei politice”, sub rubricile: „în bani, mobile, case”... etc. se arată numai cele ale comunei politice ca persoană morală; iară sub

„pământ cultivabil, pădure“... etc. întreg hotarul, în care se cuprinde proprietatea comunei ca și a tuturor locuitorilor ei, din care se evidențiază apoi, cât e în proprietatea particularilor de naționalitate română. Scopul este a se ști cât pământ, din întreg teritoriul, se află în mâna locuitorilor români. Se înțelege deci că în „hotarul comunci“ se vor cuprinde și eventualele proprietăți ale statului.

2. Calcularea valorii lucrurilor (bisericii, casă, pământ, mobilier, rechizite, etc. ca și venitul acestora și prestațiunile în natură, către preot, sau învățător — se va face în valută aur, în proporții 1:40; dar averea în bani gata și capitale cu venitul lor anual, datoriile bisericești, și dare de cult, se arată în suma de Lei, după starea de azi. Deși s'ar părea un inconvenient la totalizarea averilor, ori la comparația situației materiale a unei comune, cu averi mobiliere și a alteia cu averi în bani, totuși distincția se poate face ușor, cu atât mai mult că nici nu este rubrică de totalizare generală, tocmai din această pricină. Astfel averea în bani, ca și altfel de avere rămâne distinctă la parohie ca și în tabloul B), pe protopopiat.

3. La seria 7, rubrica „stiu citi și scrie dela 11 ani în sus“ la locul „băeți“ și „fetețe“ se introduc și bărbații și femeile, ca și la „analfabeți“ se introduc la rubrică bărbați și femei, și băeți și fetele dela 11 ani în sus, cei mai tineri fiind obligați la cercetarea școlii primare, inferioare.

4. La seria a 14. „Cântărețul bis.“ — „dotația se acoperă“ — când primește bani gata se arată suma anuală. Intrucât primește plată și în natură se evidențiază în aceeași rubrică, și câte măsuri de bucate, zile de lucru, sau jug. de pământ, arătându-se venitul sau valoarea acelora după cursul de azi a leului, scopul fiind a se stabili retribuiția pe care o are cantorul de acum.

Biroul statist. mitrop.

Doamna Al. Cantacuzino în Cluj

La invitarea secției Cluj a societății ortodoxe naționale a femeilor române doamna principesă Alexandrina Cantacuzino, presidenta generală a acestei societăți, a sosit în Cluj Sâmbătă la amiază.

La gară distinsa doamnă a fost întâmpinată

de reprezentantele tuturor societăților femeiești din oraș. După urările de bun sosire ale d-nei Gh. Bogdan-Duică, doamna Bohățiel a predat d-nei Cantacuzino un frumos buchet de flori.

De aci a fost condusă la doamna Popescu-Voitești, unde a fost găzduită. După masă însoțită de P. S. S. episcopul nostru și de membrele comitetului secției din Cluj a vizitat lucrările catedralei, exprimându-și admirația pentru opera grandioasă care se înfăptuiește în Cluj.

La ora 4 comitetul sub prezidenția P. S. Sale și în prezența doamnei Cantacuzino a ținut sesiunea în care s'a stabilit programul congresului societății care se va ține în Cluj la 24 Aprilie.

Seara doamnele din Cluj au fost întrunite la un ceai la doamna Silvia Comsa.

Duminecă dimineața doamna Cantacuzino a asistat la serviciul divin în biserică noastră parohială. La ora 11 doamna Cantacuzino a ținut în sala Teatrului Național o interesantă conferință despre viața familiară, socială a organizațiilor societăților similare din Statele Unite, precum și despre organizația școlară. „Notele despre o călătorie în America“ a d-nei Cantacuzino au fost extrem de importante și prin luxul de amănunte, descrierea poetică și mai ales prin admirabilul talent oratoric, d-na Cantacuzino a captivat cu totul numeroasa asistență din sală.

La primirea noastră în Canada — spune între altele distinsa d-na — am fost supusă unor formalități lungi și ridicole. Fiecare dintre cei de baie trebuia înainte de plecare să presteze jurământ, că nu este criminal, hoț ori tâlhar. Aceasta și în cazul, că aveai pașaport diplomatic.

România spune conferințara este îndecajuns cunoscută prin maestrul Enescu și românii ardeleni, cari sunt muncitori și cinstiți, având calitatea superioară de a nu se desnaționaliza.

D-na Cantacuzino ne descrie în urmă moravurile rigide din Lumea Nouă, severitatea legilor, cultul, dezvoltarea tehnică; civilizația înaintată, viața și organizația socială a negrilor, cari sunt muzicanți excelenți, apoi ne înfățișează viața universitară.

Conferințara termină prin descrierea câtor

va orașe mai importante din America, și a călătoriei pe care a făcut-o în cele mai bune condițiuni până în țară.

Distinsa conferințară a fost îndelung ovaționată de sala plină de public.

După conferință s'a dat în onoarea doamnei Cantacuzino un banchet în sala școlii normale de fete. La intrare d-șsa a fost întâmpinată de fetițele îmbrăcate în costume naționale și de corul elevelor, care a cântat un imn religios sub conducerea prof. P. Curea. La banchet s'au ținut cuvântări frumoase de către P. S. S. episcopul Nicolae, doamna Constanța Bogdan-Duică, doamna Silvia Docan și doamna Vera Bohățel.

Deplin mulțumită de cele văzute în Cluj doamna Cantacuzino a plecat seara cu expresul la București, condusă la gară de către doamnele din societatea ortodoxă.

ȘTIRI

Sinodul eparhial sau adunarea eparhială cum se va numi pe viitor, conform legii noi de organizare, nu se va ținea la Duminică Tomii, ci la Duminică Samarincii, începând chiar cu anul acesta.

* * *

Sedință plenară va ținea Consistoriul nostru în ziua de 8 Aprilie a. c., în vederea sinodului eparhial.

* * *

Aviz. Cu ocazia schimbărilor în administrația parohiilor vacante avem nevoie de indicarea depărtării în klm. a parohiei respective dela domiciliul preotului care administrează. În rapoartele ce ni sefac în această chestiune se va ținea deci seamă și de acest desiderat, indicându-se totdeauna și depărtarea.

* * *

Plângerea Ungurilor. Profesorul Balogh din Cluj, în calitate de mandatar al episcopilor unguri din Ardeal, a prezentat acum câteva zile Ligei Națiunilor, o nouă plângere relativă la școlile minoritare. Comitetul minorităților a găsit că nu este locul să se dea curs acestei plângeri, întrucât ea cuprinde o re-

petare a punctului de vedere prezentat de minorități în trecut și rezolvat de comitetul Ligei Națiunilor.

* * *

Armata lui Horthy. Un ziar din Viena scrie că de curând Horthy a dat un banchet în onoarea generalilor și ofițerilor comandanți.

Cu acest prilej, Horthy a adresat ofițerilor întrebarea, dacă armata poate fi mobilizată și în alt caz cu ceiaș ușurință cum a fost mobilizată în ziua de 15 Martie, când s'a comemorat revoluția dela 1848. Horthy s'a mai interesat, dacă se poate conta în orice caz pe capacitatea de acțiune a trupelor.

Generalul Soos a răspuns în numele tuturor ofițerilor că armata este credincioasă regentului și nu așteaptă decât ordinul său, când va fi vorba să se treacă la fapte.

Cuvintele generalului Soos au fost viu aplaudate de toți cei prezenți.

* * *

Iar concordatul. Gazetele scriu că papa dela Roma n'a acceptat propunerile făcute de guvernul României și n'a voit să iscătească proiectul de concordat. Motivul ar fi faptul, că papa nu voește să renunțe la jurisdicția episcopilor, cari prin tratatul dela Trianon au devenit iluzori, după ce li s'au frânt hotărâle avute până aci. Papa vrea ca hotărâle jurisdicției acestor episcopi să se mențină, ceea ce este o absurditate.

* * *

Cuvântări diverse. Advocatul profesor M. N. Pacu din Galați a scos în tipar o broșură de cuvântări cu conținut religios, moral, didactic și social național. Sunt predici, discursuri, cuvântări și conferințe. În special chestiuni cari privesc pe femei. Carea se estinde pe 300 pagini și costă 50 lei plus porto la autor în Galați, str. Romana, 28. O recomandăm tuturor iubitorilor de lectură pioasă și patriotcă.

Pentru întregirea postului de paroch în parochia de cl. III- *Buteni* din tractul Huedinului se publică a III-a oară concurs cu termen

de 30 de zile dela prima publicare în „Renașterea“.

Venitele împreunate cu acest post sunt :

1. Un teritor de circa un jugăr rezervat pentru edificarea casei parohiale și supra edificatele economice, curte și grădină parohială.

2. Una ferdelă de grâu, secară, porumb sau orz de fiecare fum și una zi de lucru în natură sau prețul zilei dela fiecare fum.

3. 15 jugăre, 530 stânjeni sesiune parohială. Pentru întregirea prin reforma agrară s'au făcut demersurile cuvenite.

4. Stola obișnuită.

5. Drept de pășunat și pădure.

6. Întregirea dela Stat conform cualificațiunei.

Cererile de concurs instruite conform normelor în vigoare se vor înainta în termenul indicat subsemnatului oficiu.

Reflectanții pe lângă observarea prescrișelor din regulamentul pentru parohii se vor prezenta în parohie spre a face cunoștință cu poporul.

Huedin, la 15 Martie 1926.

Oficiul protopresbiterial ort. rom. al tracului Huedin în conțelegere cu comitetul parohial.

Aurel Munteanu
protopop

Nr. 263—1926.

2—3

CONCURS

Pentru ocuparea postului de paroh în parohia de clasa III-a Giurcuța de sus, înființată prin actul ven. Consistor diec. ort. român din Cluj No. 5881-1923 se publică concurs cu termen de 30 zile dela ziua apariției în „Renașterea“.

Venitele împreunate cu acest post sunt următoarele :

1. Salar și competențe conform coalei B.
2. Locuință potrivită până se va edifica case parohiale.
3. Sesiunea parohială se va întregi prin reforma agrară.
4. Dela fiecare familie o vică de grâu, văduvi

și văduvele vor da o vică de cucuruz (circa 130 familii).

6. Dreptul de pășunat și focărit.

5. Stola obișnuită.

Cererile de concurs instruite conform normelor în vigoare, se vor înainta în termenul indicat subsemnatului oficiu.

Reflectanții pe lângă observarea prescrișelor din Regulamentul pentru parohii, se vor prezenta în parohie spre a celebra, a cânta și a face cunoștință cu poporul.

Huedin la 15 Martie 1926.

Oficiul protopresbiterial ort. român al tracului Huedin în conțelegere cu comitetul parohial.

Aurel Munteanu
protopop

Nr. 24—1926.

3—3

CONCURS

Pentru ocuparea postului de cantor în parohia Gornești se escrie concurs cu termen de 30 de zile dela prima publicare în „Renașterea“.

Beneficiile împreunate cu acest post sunt:

1. 5 jughere pământ.
2. 80 stj. □ teren cu pădure în fiecare an.
3. 4 drepturi pentru pășunat vitele.
4. Un decaltru păpușoi dela fiecare familie.
5. Stola obișnuită.

Cantorul trebuie se instrueze tineretul adult în cântările bisericesti, eventual se formeze un cor de adulți.

Cererile instruite cu documentele necesare atestat de botez și diploma de cantor, se vor înainta comitetului parohial din Gornești în termenul indicat mai sus.

În conțelegere cu comitetul parohial, Gornești, la 10 Ianuarie 1926.

Gheorghe Truția
preot.

Nr. 135—1926.

Văzut:

Ștefan Russu
protopop.